

क्रत्वर्थं मे गोपाय यथाकालं सम्पादयेत्येवमन्यस्मै क्रत्वर्थस्यापदेशं कृत्वा उदंति
उदकपूर्णकुम्भयुक्ते उत्तंवृते अप्सु-दीक्षा भवति . अप्सुदीक्षेति वक्ष्यमाणस्य केश-
श्मश्रुवपनस्नानसंस्कारस्य नामधेयम् . अत्र क्रत्वर्थमपदिश्यैवेति पाठो न तूपदि-
शति अग्रे (२२. १. १४) दीक्षासु चापदेशादिति वक्ष्यमाणत्वात्^{१)} ॥ अथ वैवं
योजना अपराह्णेऽश्नातोऽन्यन्यस्मै . यज्ञमानोऽन्यस्मै क्रत्वर्थमपदिश्य अपराह्णे
इष्टमश्नाति अथवा उपपन्नमश्नाति न वाश्नाति पत्न्यप्येवमेवाश्नाति समानन्या-
यात् . इयं योजना साधोयसो अन्यथा पत्न्यन्वयानुपपत्तेः . तथा च मानवे
इदं दास्यामीति निर्दिश्य दैक्षमशनमश्नातो^{२)} दध्ना मधुमिश्रेण यज्ञमानः पत्नी
चेति . काठके च पत्नीयज्ञमानश्चाश्नाति इति . आपस्तम्बसूत्रे च अन्नमश्नाति
सर्पिर्मधुमिश्रं दधि मधु वा यदस्य मनसः प्रियं तदश्नाति तदेवास्यामुष्मिलोके
भवतीति विज्ञायते तथाशितः स्याद्यथा ततो^{३)} दीक्षासु कनीयः-कनीयो व्रतमु-
पेयात्पुरस्ताद्वा केशवपनाद्वाससो वा परिधानाद्गोहनमेके समामनन्तीति । उत्तरे
प्सु-दीक्षा अशनादनन्तरमेव उदं उं पं अप्सुदीक्षा भवति । ततश्चायं पदार्थ-
क्रमः . दैवविग्वरणम् मानुषविग्वरणम् मधुपर्कः पुण्याहुवाचनम् दक्षिणासंकल्पः
सोमसमर्पणम् माङ्गल्याशीर्वादपाठः देवयजनप्रार्थना देवयजनज्ञोषणम् शालाप-
रिवृतकरणम् यूपाहुतिः समारोपः देवयजनं प्रत्यागमनम् अरणी पाणी कृत्वा
शालाप्रवेशनम् अरणिहस्तस्यैव स्तम्भालम्भः सोमनिधानम् मन्यनम् विहरणम्
सोमायान्नोपहारः क्रत्वर्थापदेशः इष्टाशनमपराह्णे ततोऽप्सुदीक्षेति ।

नापितऽउपतिष्ठति नखानि निकृत्तत्यङ्गुष्ठप्रभृतीनि दक्षिणाहस्तस्य प्रथमम्
॥ ८ ॥ नापिते वपनकर्तारि उप समीपे स्थिते सति अधर्गुरङ्गुष्ठोत्पन्ननख-
मारभ्य सर्वाणि नखानि नितरां हिनन्ति . तत्रापि दक्षिणाहस्तस्य प्रथमम् ततः
सव्यस्य ततो दक्षिणस्य चरणस्य ततः सव्यस्येति ।

दक्षिणं गोदानं वितार्योनत्तीमा आप इति (४. १) ॥ १ ॥ स्वपद्भिर्गवि
पृथिव्यां दीयतऽइति गोदानम् शिरसो दक्षिणं प्रदेशं वितार्य कङ्कतादिना तत्स्था-
न्केशान्विजठान्कृत्वा लोदयति अद्भिरार्द्रं करोति ।

१) अत्रवात् deest A. २) दैक्ष्यं B. ३) Thus A. स्यात्तद्यथा तथा B.